

START

Witaj Śmiałku w Pleszewie, naszym mieście, gdzie poznasz historię, jakiej nie znałeś jeszcze. Będzie to opowieść o kolei żelaznej, dla mieszkańców Pleszewa sprawie poważnej.

Historia kolei wiąże się z wynalazkiem maszyny parowej, było to w Anglii, w czasie rewolucji przemysłowej. W 1825 roku z użyciem parowozów George'a Stephensona, rusza linia kolejowa, która w transporcie rewolucję dokona.

Teraz na wyprawę Was zapraszamy, gdzie wiele zagadek o kolei mamy. Jesteśmy przy wejściu do dawnej stacji kolejowej, gdzie od 2018 r. pewna instytucja znalazła miejsce nowe. Mieści się tu:

										3			1	11						

Dawniej, od strony torów były kasy biletowe, a na górze zajmowały mieszkania rodziny kolejowe.

Stań do wejścia głównego plecami i w lewo się skieruj miarowymi krokami.

Poznasz tu historię kolei dojazdowej, czyli pleszewskiej kolejki wąskotorowej.

Gdy ruszyły budowy linii kolejowych, powstało wiele połączeń nowych. Poznań z Kluczborkiem też miał się połączyć i wiele miast po drodze do tej linii włączyć.

Kolej w mieście! To była gratka, korzyść dla rozwoju niebywale rzadka. Z tej okazji skorzystały miasta duże i małe, Pleszew niestety nie miał jej wcale.

Julius von Jouanne taką podjął decyzję, inną miał na rozwój miasta swego wizję. Prowadził transport konnymi wozami, chciał się bogacić takimi przewozami.

Odmówił tyczenia linii przez swoje włości, na nic się zdali mieszkańcy złośli. Najbliższą stacją w Kowalewie postawiono, cztery kilometry od Pleszewa linię wytyczono.

Julius nie odniósł sukcesu w ekonomii, mieszkańcy za to w ocenie byli zgodni. Szansę zmarnowano na rozwój miasta, uciążliwe dojazdy były i basta!

W 1896 r. powstała specjalna komisja, połączenie kolei z Pleszewem to była jej misja. Tymczasem, idź chodnikiem do znaku drogowego, zatrzymaj się i rozejrzyj uważnie wokół niego.

Znajdziesz tutaj pewne urządzenie wiekowe, którym w wodę zaopatrywano kotły parowe. Nazwę jego jak ptak koniecznie zapisz poniżej, tym samym znalezienia skarbu będziesz o krok bliżej.

		R		
		12	7	

Przejdź następnie przez tory, zachowując ostrożność, a kolejną atrakcję zobaczysz będziesz miał sposobność. To warsztaty naprawcze, miejsce szczególne, gdzie naprawiano lokomotywy i wagony poszczególne.

Czas drogi Śmiałku dalej ruszyć przed siebie, zważ tylko, czy chmury ciemne nie kłębią się na niebie i deszczu nie spłyną na Ciebie potoki, krzyżując Twój spacer dalsze kroki.

Kiedy to w 1985 r. doszło tutaj do powodzi i do dalszej wędrowki musielibyśmy użyć łodzi. To wylała ukryta pod nami w kanale rzeka, jej nazwa to Ner, teraz idź dalej, nie czekaj.

Kieruj się teraz w prawo, pokonując łuk, być może usłyszysz ciche puk, puk, puk. To po prawej stronie, w ziemi ukryta, znajduje się

			9	13			

tam mechanik stan techniczny lokomotyw badał.

Niedaleko była prawdopodobnie zwrotnica kolejowa, tu sprawniej zwracała lokomotywa parowa. Z lewej strony mijasz nowy budynek Domu Kultury, jeszcze niedawno parowozownię kryły jego mury.

Dom Kultury tworzy klimat wyjątkowy, w nocy do jego wnętrza prowadzą podświetlane tory. Budynek ten historię i nowoczesność w sobie łączy z tą wyprawą, znajdujący się na jego froncie napis Cię połączy.

Umieść w kratkach poniżej treść jego skrupulatnie, co do finisu Twoich poszukiwań przystuży się wydatnie.

										5	10	2							

Kilka kroków dalej potężny stoi dźwig, którym węgiel rozładowywano w torami. Spójrz na prawo, na budynek za torami, na napis na ścianie z czerwonymi cegłami.

										4	8								

Zostaw za sobą parowozownię, idź dalej z uwagą, między torami położoną kładką drewnianą.

Wspomnij teraz na początek tej historii kolejowej, gdy pociąg dojeżdżał w Kowalewie do stacji nowej. By ułatwić życie mieszkańcom Pleszewa, linię wąskotorową położyć było trzeba.

Konstruktor poszedł po rozum do głowy, wpadł na pomysł ściąć wywrotowy! Myśl ekonomiczna mu przyświecała, chciał by linia kolejowa aż trzy tory miała.

Zamiast dwóch wąskich i dwóch szerokich torów, zrobił jeden tor wspólny by uniknąć sporów. W ten sposób niespodziewanie uniknął na skalę Europy i skończyły się Pleszewian z dojazdem kłopoty.

Po przejściu kładki idź w lewo od budynku stacji, a wnet dojdiesz do nie lada atrakcji. To parowóz PX48 prezentuje się w całej okazałości.

Wyprodukowany w

--	--	--	--	--

 r., mający już za sobą

--	--	--	--	--

 czasy świetności.

Jest to jeden z ostatnich parowozów spalinowych, powstały w Polsce dla ruchu po torach wąskotorowych.

Przeczytaj uważnie napis na tabliczce kotła, być może zdziwienie za chwilę Cię spotka, gdy spojrzysz na patrona fabryki z Chorzowa, to F. Dzierżyński – socjalizmu ikona.

W latach pięćdziesiątych takich „bohaterów” stawiali za przykład, Ci co byli u władzy steru.

Takie parowozy, na wąskie tory budowane, na cały świat były z Chorzowa eksportowane. Jeździły w Albanii, Chinach, Rumunii, Jugosławii, dziś już tylko w muzeum można je postawić.

Każdy parowóz ma historię w księgach spisanej, w której parowozowni go eksploatowano. Nasz najdłużej służył mieszkańcom Mławy, Krośniewic, Sompolna oraz Warszawy. Do nas trafił z Gniezna w 2000 roku, odtąd jako pomnik stoi na widoku.

Uwaga! Teraz zadanie! Zsumuj liczby z daty, one przybliżą hasła rozwiązanie.

--	--	--	--

 +

--	--	--	--

 +

--	--	--	--

 +

--	--	--	--

 = wynik zapisz słownie:

										14	6								

Świetnie! Biegle widzę władasz cyframi, ostatnimi więc podzielimy się z Tobą ciekawostkami. W miejscu gdzie dzisiaj widzisz przystanek autobusowy była waga, niezbędna gdy prowadziło się obrót towarowy.

Gruss aus Pleschen 4 Stadtbahnhof.

Skład paliwa znajdował się po drugiej stronie torów, gdzie w olej i ropę zaopatrywała się część taboru.

Skupić się Tobie, mocno teraz radzę, gdyż tajemnicę, jak zdobyć szyfr do skarbu zdradzę!

Nadszedł kres naszej wspólnej podróży, za wskazówkę kierunku jazdy parowozu niech Ci posłuży. Tam gdzie kończą się tory, na których on stoi, skieruj swoje kroki, rozglądaj się powoli.

Znajdziesz żelazny blok i belki drewniane, miejsce do schowania skarbu idealne. Jeśli je widzisz, reszta to bułka z masłem. Użyj liter nad cyframi, które okażą się hasłem.

10 empty boxes for a code, numbered 1 to 10 below.

4 empty boxes for a code, numbered 11 to 14 below.

Następnie zdobądź szyfr – on skarb otwiera, trzy spośród czterech cyfr – ulotka już zawiera. Pierwsza cyfra kodu, to prosta matematyka, policz ile okien od strony parowozu ma Biblioteka.

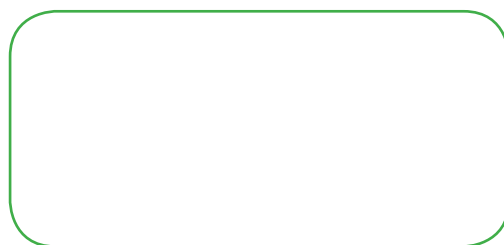
Przed chwilą cyfry z parowozu zsumowałeś i wynik słownie w kratkach zapisałeś. Teraz ten wynik zapisz arabskimi cyframi i dwie kolejne z szyfru są już za nami.

Ostatnią dostaniesz, gdy zliczysz litery, niepowtarzające się w hasle, jest ich więcej niż cztery. Żeby się nie pomylić możesz skreślać te powtarzalne, zostaną do liczenia – pojedyncze, niebanalne.

Kod to:

4 empty boxes for a code.

W ten oto sposób Śmiałku trasę pokonałeś, odnalazłeś skarb i historię ciekawą poznałeś. Tu historia odkryta przed Tobą swe tajemnice i przyjęła w Pleszewie nowoczesne oblicze. Zaprosz tu znajomych i przyjaciół na wędrowkę, gdzie rozwiążecie wspólnie niejedną łamigłówkę.

Miejsce na skarb

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Quest przygotowano i wydano w ramach realizacji projektu „Biblioteczne podróże w czasie” przez Bibliotekę Publiczną Miasta i Gminy w Pleszewie. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Na zdobywców Wielkopolskich Questów czeka Odznaka Krajoznawcza PTTK „Wielkopolskie Questy – Odznaka Odkrywców Tajemnic”. Szczegóły na www.regionwielkopolska.pl

Więcej questów znajdziesz na: www.regionwielkopolska.pl www.questy.org.pl www.questing.pl

GDZIE TO JEST?

Pleszew – miasto powiatowe, położone ok. 100 km na południowy wschód od Poznania.

TEMATYKA

Quest przybliży uczestnikowi historię pleszewskiej kolei i wąskotorówki, a także zrewitalizowanych terenów pokolejowych.

POCZĄTEK QUESTU

Trasa questu zaczyna się przed wejściem głównym Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy, przy ul. Kolejowej 1 w Pleszewie.

NA CZYM TO POLEGA?

W czasie wędrowki będziesz rozwiązywał zadania i zagadki, które doprowadzą Cię do miejsca, w którym została ukryta skrzynia skarbów z pieczęcią. Odcisk pieczęci na ulotce jest poświadczeniem zakończenia wyprawy. W Księdze Questowiczów, którą znajdziesz w skrzyni, możesz zostawić swój wpis i podzielić się z innymi uczestnikami wrażeniami z wycieczki.

Organizator: Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Pleszewie, ul. Kolejowa 1, 63-300 Pleszew
Opiekunowie wyprawy: Anna Ciesiółka, Magdalena Jędraszak, tel. 62 742 83 58

Tekst: Robert Kuźdub

Zdjęcie na okładce: Roman Kazimierz Urbaniak

Pozostałe zdjęcia udostępnione ze zbiorów Muzeum Regionalnego w Pleszewie.

Opieka merytoryczna i projekt serii:

Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu

PARTNERZY:

Pleszew 2023

Spacer po pleszewskiej stacji kultury

30 min

Wielkopolskie Questy®

